

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. I. Vtrùm in Deo sint virtutes: Vbi peculiariter de virtutibus
intellectuabilis, & Theologicis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

DISPUTATIO XXXI.

De Virtutibus Divinis.

SECTIO PRIMA.

Verum in Deo sint Virtutes. Vbi peculiariter de Virtutibus intellectualibus & Theologicis.

I. Virum in Deo sint virtutes.

D primum quod attinet, sintne scilicet in Deo virtutes, inde oritur difficultas; constans enim est Scholasticorum opinio, virtutes esse habitus, habitus autem, ut supra diximus, in Deo reperi non possunt, utpote qui potentialitatem sonant, & vim actuum productivam, Deus autem actus suos non producit.

II. Sunt in Deo vera & proprie dicta virtutes.

Dicendum nihilominus, in Deo esse veras & proprie dictas virtutes. Ita S. Thomas lib. 1. contra Gent. cap. 94. & prima parte, quaest. 21. ad 1. ad 1. & Quodl. 4. art. 2. Suarez Disp. 30. Metaphysicae, sect. 16. num. 58. Vasquez hic, Disp. 85. cap. 3. Granada hic, tract. 7. disp. prima, Tannerus prima parte, disp. 2. quaest. 10. dub. 2. numero 13. & alii passim.

III. Scripturae auctoritate probatur, esse in Deo virtutes.

Probatur primò ex illo Petri 1. cap. 2. num. 9. *Ut virtutes annuncietis ejus, qui de tenebris vos vocavit ad admirabile lumen suum.* Quo loco, ut ait P. Salmeron, denotantur verae & propriae virtutes in Deo existentes. Quod etiam Apostoli dictum explicans Dionysius Carthusianus, *Virtutes*, inquit, *id est, Dei omnipotentis Charitatem, Pietatem, Sapientiam, Iustitiam laudatis & prae dicetis, seu invicem enarretis.* Plura ad hoc probandum afferentur infra, dum de quibusdam in particulari virtutibus erit sermo.

IV. Multae virtutes Deum maxime decent.

Probatur secundò: multae enim sunt virtutes, quae non solum nihil in se imperfectum aut Deo indignum continent, ut mox videbimus, sed honestissimae sunt, Deoque dignissimae: has ergo in Deo reperi quid vetat?

V. Latius patet virtus, quam habitus.

Ad rationem itaque dubitandi, num. primo propositam responderetur, quamvis in nobis virtutis nomine habitus denotetur, latius tamen patere virtutem, quam habitum; virtus siquidem, ut ex S. Thoma citato habetur, aliud nihil est, quam constans & perfecta voluntatis inclinatio ad res honestas rectaeque rationi consentaneas: Dei autem voluntatem ad haec perfectissimè & in actu secundo inclinari semper ac ferri certissimum est.

VI. Fides in Deo reperi non potest.

Quoad secundum: Utrum nimirum reperiantur in Deo virtutes Theologicae: certum inprimis est, in Deo Fidem dari non posse, utpote quae essentialiter est obscura, & cum ipse sit qui revelat, suam ipsius niti auctoritate non potest. Quando autem Scriptura dicit, omnia Dei opera esse in Fide, sermo est de fidelitate, non de Fide virtute Theologica, & per quam Deo aliquid dicenti creditur.

Idem de Spe dicendum, quae, ut supra Disp. 28. sect. 2. num. 2. ostendi, in Deum cadere non potest: Spes siquidem cum in bonum arduum feratur, ut ait S. Thomas, & ad difficultatem in re, quam quis cupit, adipiscendâ, superandam ordinetur, manifestum est hunc actum Deo non competere, utpote cui nihil arduum est aut difficile; sed omnia prona & expedita.

VII. Spes nullo modo in Deum cadit.

Ex virtutibus ergo Theologicis una Charitas in Deo invenitur: unde ut in Epist. 1. Ioan. cap. 4. vers. 16. dicitur, *Deus charitas est; & qui manet in charitate, in Deo manet.* Deus nimirum & se, & nos perfectissimè diligit, sincerissimèque charitatis affectu prosequitur. Ratio autem est; haec enim virtus nullam in se imperfectionem, sed summam perfectionem continet, modumque procedendi Deo dignissimum: non est ergo cur eam quisquam à Deo removendam existimet.

VIII. Ex virtutibus Theologicis sola Charitas in Deo reperitur.

Denique quoad virtutes intellectuales, dicendum cum S. Thoma, lib. 1. cont. Gent. cap. 94. eas omnes in Deo reperi, demptis imperfectioribus, quibus non ex natura sua, sed ex limitato nostro procedendi modo, in nobis inveniuntur. Datur ergo in Deo *Sapientia*, quae est rerum per altissimas causas cognitio: Deus autem per seipsum, causam omnium infinites perfectissimam, cuncta contemplatur. Secundò, datur etiam in eo *Scientia*, non prout in nobis est, nempe cum discursu, sed est notitia rerum immediata. Tertio, *Intellectus*, vis scilicet primorum principiorum perceptiva, à quibus tota nostra scientia velut à quibusdam fontibus derivatur. Quarto, *Prudentia*, non qualis in nobis reperitur, habita scilicet per discursum, & probabilibus nixa conjecturis, sed quae certitudine summâ & claritate, immediatèque discernat quid in quavis rerum peristati factu optimum sit, & rectae rationi maxime consentaneum, actusque Dei internos ac liberos respicit, & moderatur. Quintò, inter alias virtutes intellectuales in Deo repertas, numerari potest *Arts*, seu dictamen practicum de ratione & modo, quo res singulae ad extra sint producendae: de quo plura notata sunt supra Disp. 22. sect. 10. Hinc, ut ibidem dixi, Sap. 7. v. 21. *Divina sapientia vocatur Omnium artifex.* Unde & Sancti Patres rem nullam aiunt esse tam exiguum, formicam scilicet, vel apiculam, in qua sapientissimi artificis peritia non eluceat. Ad quam rem S. Augustinus lib. 11. de Civit. cap. 21. *Nec auctor est excellentior, inquit, nec ars efficacior Verbo Dei.* Et tract. 1. in Joan. explicans verba illa: *Quod factum est in ipso, vita erat: Quia, inquit, Sapientia Dei secundum artem continet omnia, quicquid factum est in illo, vita est.*

IX. In Deo reperitur virtutes intellectuales, scilicet imperfectiores.

Sapientia.

Scientia.

Intellectus.

Prudentia.

Arts.

SECTIO